

større eller mindre Udvikling blandt de af Folkekirkens Medlemmer, som i Ærlighed vedkende sig den. Vil man nu spørge: hvad Ret skal dette Mindretal have, hvilket Hensyn skal der tages til det, saa vil jeg svare, at de for det første faa Ret sammen med Flertallet, men at de desuden bør have en Særret, jeg mener mig i god Overensstemmelse med den kristne Menigheds Grundlægger og Herre, naar jeg betegner denne Ret som Gæsteretten. Mindretallet bør betragtes som Husgæster og mere ikke. Den kristne Menigheds Stifter og Herre havde jo en Gang en Samtale med en af Verdens Magthavere om hans Stilling her i Verden og om hans Ærinde her. „Er du Konge?“ „Nej, mit Rige er ikke af denne Verden.“ „Er du alligevel Konge?“ „Ja, jeg er dertil født og dertil kommen til Verden, at jeg skal vidne om Sandheden; hver den, som er af Sandhed, hører min Røst“. Jeg mener, at det ligger i denne Udtalelse — og der findes jo mange lignende — at hans Menighed af ham betragtes og, naar den vil arbejde i hans Aand og gaa i hans Fodspor, selv maa betragte sig som Gæst i Verden. Dens Virksomhed vil derfor altid afhænge af to Ting, dels af, hvor gæstfri Folk den kommer til, og dels af, hvordan den som Gæst opfører sig. Jeg mener ikke, at det danske Folk har nogen Skam af den Behandling, det har vist den kristne Menighed. Der er maaske af og til begaaet Uret imod den, men det har dog sjældent været fra Folkets Side, snarere fra ganske anden Side. Men foruden af Gæstfriheden vil Menighedens Stilling være afhængig af, hvordan den opfører sig, om det viser sig, at den virker til Velsignelse og i det hele taget kan arbejde noget godt op, og særlig af, om den kan føre flere og flere af de bandedøbte — thi man maa endelig huske paa, at Baredaab er hjemlet i den lutherske Folkekirke og er det almindelige — frem til større og større religiøs Selvbevidsthed og gøre dem til Lemmer af den levende Del inden for Folkekirken. Det er dens Stilling og det er dens Kaar. Den har Husgæstens Stilling, den maa finde sig i Husgæstens Kaar. Jeg tror ikke, den løber nogen Fare, naar den med Tillid betror sig til det danske Folk. Vil den derimod herske, vil den ikke virke til Velsignelse. Saa have vi Striden staaende. Der kan efter min Mening altsaa ikke være Tale om, at der bør tilstaaes den nogen Herskerret inden for Folkekirken.

Den tredie Gruppe, som jeg nævnte, og som der bør tages Hensyn til, er Præ-

sterne. Dem betragter jeg saa som Hus-tjenere, tjenende baade det store Flertal og Mindretallet i Folkekirken. Deres Gerning maa nærmest gaa ud paa at lede de bandedøbte frem og gøre dem til Lemmer af den levende Menighed, paa at paavirke dem saaledes, at de vedkende sig denne. Denne Stilling bør de have, og ere de tro Tjenere; bør de selvfølgelig have deres Løn og have Magt derefter, men Herrer bør de ikke blive. Vi have gammel Erfaring i Danmark for, hvad Præsteregimente betyder; et saadant havde vi i Pavetiden, men det ønske vi ikke mere. Det vil jeg i hvert Fald ikke være med til at stemme for.

Ud fra disse almindelige Betragtninger og paa Grundlag af dem vejer og bedømmer jeg da de foreliggende kirkelige Lovforslag og særlig det første, Forslaget om Menighedsraad, om det gør Ret og Skel med Hensyn til disse tre Grupper og giver hver af dem den rette Stilling. Og jeg vil paa Forhaand sige, at jeg kan ikke skønne rettere, end at det gør det. Det foreslaas i det første Afsnit af Forslaget om Menighedsraad, at der skal oprettes et saadant for hvert Kirkesogn i Landet. Ere Sognene for store, og er der flere Kirker, skal der være lige saa mange Menighedsraad, som der er Sognekirker, men ere smaa Sogne forbundne til et Pastorat, skal der dog være et Menighedsraad for hvert af dem. Menighedsraadene skulle bestaa af 4 Mænd foruden Præsten. Nu skal jeg ganske ærlig tilstaa, at da jeg første Gang læste Lovforslaget igennem og stødte paa Bestemmelsen om, at Præsten ikke blot skal være selvsikret Medlem af Menighedsraadet, men tillige født Formand for det, studsede jeg lidt derved, men ved nøjere Eftertanke finder jeg dog, at det er rigtigt, netop fordi Baredaaben, som jeg sagde, er det almindelige i vor lutherske Afdeling af Kirken, og fordi der under denne Forudsætning maa en Opdrager, Vejleder og Lærer til at tage Børnene ved Haanden fra smaa af og føre dem frem til større religiøs Bevidsthed. Desuden er jo Religion endnu et Fag i vor Folkeskole, og Præsterne ere Folkeskolens Tilsynsmænd. Derfor finder jeg det rigtigt, at de, ligesom de begyndte med at døbe og med at tage Del i Undervisningen eller dog med at føre Tilsyn med den, saaledes vedblive at staa i Forbindelse med Sognefolkene. Det næste Spørgsmaal er jo saa, hvordan disse Menighedsraad skulle sammensættes. Forslaget lyder i saa Henseende paa, at Valgret og Valgbarhed have